

ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ПОВІТРЯНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЗА ТЕРИТОРІЄЮ СУМІЖНИХ З УКРАЇНОЮ ДЕРЖАВ ІЗ ДОТРИМАННЯМ ДІЮЧИХ МІЖНАРОДНИХ УГОД

Мельник А.П.

Науково-дослідний центр ракетних військ і артилерії, м. Суми

Зростання рівня глобальної нестабільності та ріст конфліктів у міждержавних відносинах виводить на перший план проблему забезпечення обороноздатності України, а здійснення розвідувальної діяльності є вкрай важливою складовою гарантії національної безпеки.

Діючі міжнародні угоди та домовленості накладають ряд обмежень на проведення інспекцій, що не дозволяють отримувати достатньо повну інформацію про військові, військово-промислові об'єкти та військову діяльність сусідніх із Україною держав.

Аналіз літератури свідчить, що у мирний час до 60% інформації про наземні об'єкти сусідніх держав та держав, що знаходяться у площині національних інтересів, або держав, що загрожують національним інтересам, добувається із застосуванням аерокосмічних видових засобів розвідки та спостереження, у тому числі і при здійсненні авіаційних польотів у рамках Договору з відкритого небу.

Ідея створення режиму "відкрите небо" вперше була висунута американською делегацією у 1955 році на Женевській нараді голів чотирьох країн (СРСР, США, Великої Британії та Франції). Дана угода пропонувалась у якості одного із елементів системи контролю за воєнною діяльністю і передбачувала обмін даними про збройні сили, військові об'єкти та реалізацію можливості здійснення аерофотозйомки територій країн учасниць.

На сьогодні учасниками Договору з відкритого неба є 33 країни, Україна ратифікувала договір у 2000 році.

Договір визначає кількість проведення спостережних польотів над територіями інших держав-учасниць та зобов'язання держави-учасниці приймати певну кількість спостережних польотів над своєю територією.

У відповідності із Договором, Україна зобов'язана прийняти спостережні польоти таких держав: США разом з Канадою, Великої Британії, ФРН, Польщі, Словаччини, Угорщини, Румунії, Туреччини, Італії. Разом з тим, Україна має право проводити спостережні польоти над Польщею, Румунією, Словаччиною, Угорщиною, Туреччиною, із максимальною дальністю спостережних польотів – 2100 км.

У виступі автором розглядаються особливості аерофотозйомки земної поверхні, що здійснюється комплектом апаратури, яка може використовуватись у спостережних польотах у відповідності із Договором з відкритого неба та дозволяє фіксувати стан оперативного обладнання території країн, за якими ведеться спостереження, а також відслідковувати зміни у їх військовій діяльності.